

**VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO
TAURAGĖS R.ŽYGAIČIŲ GIMNAZIJOJE
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vaikų maitinimo organizavimo Tauragės r. Žygaičių gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau - Tvarkos aprašas) nustato vaikų, kurie ugdomi gimnazijoje pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, vaikų vasaros poilsio stovyklose maitinimo organizavimo tvarką ir reikalavimus.

2. Tvarkos aprašo tikslas – užtikrinti sveikatai palankią vaikų mitybą, maisto saugą ir geriausią kokybę, kad būtų patenkinti vaikų maisto medžiagų fiziologiniai poreikiai, ugdomi sveikos mitybos įgūdžiai.

3. Šis tvarkos aprašas sudarytas vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-394 redakcija, Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. sausio 8 d. Nr.1 – 25 sprendimu „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Tauragės rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; LR socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X- 686 1,2,4,5,12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo 5 dalimi.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. Pritaikytas maitinimas – maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtų, asmens individualių maisto medžiagų ir energijos poreikių patenkinimą, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, ir yra raštiškai rekomenduojamas gydytojo.

4.2. Šiltas maistas – maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68 °C temperatūroje.

4.3. Tausojantis patiekalas – maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekciniėje krosnelėje, keptas įvyniojus popieriuje ar folijoje. Tausojantiems patiekalams nepriskiriami tarkuotų bulvių patiekalai.

4.4. Šaltas užkandis – maisto produktas ar šaltas patiekalas, neįtrauktas į valgiaraštį.

4.5. Valgiaraštis – patiekiamų vartoti dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

5. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

MAITINIMO ORGANIZAVIMO BENDRIEJI REIKALAVIMAI

6. Gimnazijos vadovas (toliau – vadovas) atsako už vaikų maitinimo organizavimą ir Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą.

7. Vaikų maitinimas organizuojamas gimnazijos valgykloje, sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui pavalgyti prie stalo, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo bei patalpų higienos reikalavimų. Sartininkų skyriuje maitinimas teikiamas pritaikytose patalpose, sudarant mokiniui sąlygas pavalgyti prie švaraus stalo. Maistas į Sartininkų skyrių yra vežamas kiekvieną dieną tam skirtose termosuose (tuo rūpinasi mokinius maitinanti įmonė).

8. Maitinimo paslaugos teikėjas organizuoja visų vaikų, norinčių gauti šią paslaugą, maitinimą.

9. Dėl vaiko maitinimo iš namų atsineštu maistu, už maisto kokybę ir saugą atsako vaiko atstovai pagal įstatymą.

10. Kiekvieną dieną vaikai turi galimybę gauti šilto maisto.

11. Vaikams maitinti rekomenduojami šie maisto produktai: daržovės, vaisiai, uogos ir jų patiekalai; grūdiniai (viso grūdo gaminiai, kruopų produktai, duonos gaminiai); ankštinės daržovės; pienas ir pieno produktai (rauginti pieno gaminiai, po rauginimo termiškai neapdoroti); kiaušiniai; liesa mėsa (neužšaldyta); žuvis ir jos produktai (neužšaldyti); aliejai; turi būti mažiau vartojama gyvūninės kilmės riebalų: kur įmanoma riebi mėsa ir mėsos gaminiai turi būti keičiami liesa mėsa, paukštiena, žuvimi ar ankštinėmis daržovėmis; geriamasis vanduo ir natūralus mineralinis bei šaltinio vanduo.

12. Vaikų maitinimui gimnazijoje draudžiamos šios maisto produktų grupės: bulvių, kukurūzų ar kitokie traškučiai, kiti riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai; saldainiai; šokoladas ir šokolado gaminiai; valgomieji ledai; pieno produktai ir konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu; kramtomoji guma; gazuoti gėrimai; energiniai gėrimai; nealkoholinis alus, sidras ir vynas; gėrimai ir maisto produktai, pagaminti iš (arba kurių sudėtyje yra) kavamedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto; cikorijos, gilių ar grūdų gėrimai (kavos pakaitalai); kisieliai; sultinių, padažų koncentratai; padažai su spirgučiais; šaltai, karštai, mažai rūkyti mėsos gaminiai ir mėsos gaminiai, kurių gamyboje buvo naudojamos rūkymo kvapiosios medžiagos (jie leidžiami bendrojo ugdymo įstaigose organizuojamų vasaros stovyklų metu ar sudarant maisto paketus į namus); rūkyta žuvis; konservuoti mėsos ir žuvies gaminiai (jie leidžiami bendrojo

ugdymo įstaigose organizuojamų vasaros stovyklų metu ar sudarant maisto paketus į namus); strimelė, pagauta Baltijos jūroje; nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai; mechanškai atskirta mėsa, žuvis ir maisto produktai, į kurių sudėtį įeina mechanškai atskirta mėsa ar žuvis; subproduktai ir jų gaminiai (išskyrus liežuvius ir kepenis); džiūvėsėliuose voliuti ar džiūvėsėliais pabarstyti kepti mėsos, paukštienos ir žuvies gaminiai; maisto papildai; maisto produktai, pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO), arba maisto produktai, į kurių sudėtį įeina GMO; maisto produktai, į kurių sudėtį įeina iš dalies hidrinti augaliniai riebalai.

13. Gimnazijoje yra sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens. Vandeniui atsigerti turi būti naudojami asmeninio naudojimo arba vienkartiniai puodukai, stiklinaitės ar buteliukai.

14. Gimnazijos valgykloje, kurioje maitinami vaikai, matomoje vietoje skelbiama:

14.1. einamosios savaitės valgiaraščiai (nurodant visus patiekalus ir gėrimus), ikimokyklinio ugdymo grupėje valgiaraščiai skelbiami vaikų priėmimo–nusirengimo patalpoje;

14.2. maisto pasirinkimo piramidės, maisto produktų ženklavimo simboliu „Rakto skylutė“ plakatai ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija;

14.3. valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris (skambinti maitinimo organizavimo klausimais).

15. Atsakomybė už maitinimo organizavimo patalpų (gamybinės patalpos ir valgymo salė) higienos reikalavimų užtikrinimą ir maisto produktų tiekimą numatoma gimnazijos ir maitinimo paslaugos teikėjo sutartyje.

16. Vaikų maitinimo Tvarkos aprašas ir valgiaraščiai skelbiami gimnazijos interneto svetainėje.

17. Gimnazija dalyvauja šiose Europos Sąjungos finansuojamose programose:

17.1. pieno produktų vartojimo vaikų ugdymo ir švietimo įstaigose programoje „Pienas vaikams“;

17.2. vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programoje.

III SKYRIUS

VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS IKIMOKYKLINIO UGDYMO GRUPĖJE „NYKŠTUKAI“

18. Vaikai maitinami ne rečiau kaip 3,5 val. pagal patvirtintus valgiaraščius.

19. Už maisto patiekimą į grupę atsakinga grupės auklėtojos padėjėja, už maisto išdalinimą vaikams atsakinga grupės auklėtoja.

20. Vaikų priėmimo – nusirengimo patalpoje skelbiami valgiaraščiai; sveiko maisto piramidės plakatas; valstybinės veterinarinės tarnybos nemokamos linijos telefono numeris.

21. Maitinimo kokybę ikimokyklinio ugdymo grupėje prižiūri gimnazijos sveikatos priežiūros specialistė.

22. Ikimokyklinio ugdymo grupėje vykdomos programos „Pienas vaikams“ ir „Vaisiai vaikams“.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

23. Gimnazijoje kasdien organizuojami pietūs, kurių metu yra sudarytos sąlygos visiems vaikams pavalgyti šilto maisto.

24. Pateikalai yra pateikiami pagal valgiaraštį;

25. Mokiniai maitinami visų pertraukų metu, tvarką valgykloje prižiūri budintys mokytojai.

V SKYRIUS

NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

26. Nemokamas maitinimas mokiniams skiriamas Tauragės rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriaus sprendimu, kuris pateikiamas gimnazijai.

27. Direktorės pavaduotoja ugdymui:

27.1. atsako už nemokamo mokinių maitinimo organizavimą gimnazijoje;

27.2. teikia informaciją apie mokinių nemokamo maitinimo organizavimą gimnazijoje.

28. Socialinis pedagogas:

28.1. sudaro, koreguoja mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sąrašą.

28.2. pagamina nemokamo maitinimo talonus gimnazijos lėšomis, išdalina talonus mokiniams vienai savaitei; po pamokų iš valgyklos paima nemokamo maitinimo talonus.

28.3. veda nemokamo maitinimo apskaitą naudojant SPIS sistemos duomenų bazę.

28.4. pasibaigus mėnesiui, iki kito mėnesio 5 dienos imtinai parengia ir pateikia Tauragės Socialinės paramos skyriui užpildytą nemokamo maitinimo žurnalą; žurnalo kopiją siunčia elektroniniu paštu maitinančiai įmonei.

29. Sveikatos priežiūros specialistė:

29.1. pagal kompetenciją prižiūri, kad vaikų nemokamas maitinimas būtų organizuojamas pagal Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto LR sveikatos apsaugos ministro įsakymu, reikalavimus.

30. Mokiniai :

30.1. valgykloje aptarnaujami su talonais.

30.2. kreipiasi į sveikatos priežiūros specialistą, socialinį pedagogą ar administraciją dėl nemokamo maitinimo problemų.

31. Nemokamas priešmokyklinio ugdymo grupės mokinių maitinimas:

31.1. priešmokyklinio ugdymo grupės mokiniai turi teisę į nemokamus pietus, nevertinant gaunamų pajamų.

31.2. mokiniams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą, maitinimas organizuojamas taikant dalinį savitarnos principą (mokiniai gali pasirinkti, kokias salotas valgys).

31.3. priešmokyklinio ugdymo mokinius į valgyklą palydi grupės auklėtoja.

31.4. priešmokyklinės ugdymo grupės mokiniai pietauja 11.00 val.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Vaikų maitinimo tvarkos aprašas keičiamas, pildomas ar naikinamas gimnazijos vadovo įsakymu.

**VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO FUNKCIJOS, PRIŽIŪRINT
MAITINIMO ORGANIZAVIMO ATITIKTĮ GIMNAZIJOJE**

1. Konsultuoti gimnazijos ar maitinimo paslaugų teikėjų darbuotojus, atsakingus už mokinių maitinimą, sveikos mitybos ar maisto saugos klausimais.
  2. Prižiūrėti maitinimo organizavimo atitiktį Tvarkos apraše nustatytiems reikalavimams:
    - 2.1. ar vaikų maitinimui netiekiamos draudžiamos tiekti maisto produktų grupės;
    - 2.2. ar nepažeidžiami patiekalų gaminimo ir patiekimo reikalavimai;
    - 2.3. ar sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens;
    - 2.4. ar pagal gydytojo raštiškus nurodymus (Forma Nr. 027-1/a) organizuojamas pritaikytas maitinimas;
    - 2.5. ar gimnazijoje kasdien organizuojami pietūs, kurių metu tiekiamas šiltas maistas;
    - 2.6. ar visi pietų metu patiekiami patiekalai yra nurodyti valgiaraštyje;
    - 2.7. ar gimnazijoje pietų metu tiekiami tausojantis ir augalinės kilmės patiekalai;
    - 2.8. ar gimnazijoje papildomi maitinimai organizuojami pagal valgiaraščius;
    - 2.9. ar valgiaraščiai sudaryti ne mažiau kaip 15 dienų laikotarpiui.
-